

Groepsfunctioneren op kinderdagverblijven

In een kinderdagverblijfgroep zijn kinderen voor het eerst onderdeel van een groep leeftijdsgenootjes. Iedere kinderdagverblijfgroep heeft een eigen dynamiek, een eigen manier van groepsfunctioneren. Dit heeft invloed op de dagelijkse ervaringen van kinderen, op hun welbevinden en ontwikkeling.

Mireille Aarts deed onderzoek naar dit groepsfunctioneren en hoe pedagogisch medewerkers het functioneren van een groep beïnvloeden. In dit boek gaat zij in op wat groepsfunctioneren is en waaraan je de samenhang en relaties tussen kinderen herkent in een groep.

Aan de hand van beschrijvingen van ervaringen die kinderen opdoen in de verschillende soorten groepen wordt duidelijk wat het groepsfunctioneren voor het welbevinden en de brede ontwikkeling betekent. Pedagogisch medewerkers kunnen het functioneren van een groep beïnvloeden, hierbij spelen interactievaardigheden een rol. Hoe ga je om met botsingen tussen kinderen, kun je situaties creëren waarin contacten tussen kinderen worden uitgelokt, heb je aandacht voor teruggetrokken, verlegen kinderen en kinderen die veel negatief gedrag naar andere kinderen laten zien? Wat houden sensitieve responsiviteit en de expressie van positieve emoties in?

Ook de inrichting en organisatie van de groep zijn belangrijke aspecten in het functioneren van de groep. Een dagritme met voldoende ruimte voor vrij spel en activiteiten in kleine groepjes bevordert een positieve sfeer. Kortdurende gezamenlijke activiteiten met de hele groep, zoals muziek maken en dansen, leiden tot een grotere samenhang.

Daarnaast is er aandacht voor kenmerken van de groep die belangrijk zijn voor groepsfunctioneren, maar waarop een pedagogisch medewerker minder invloed heeft.

Het doel van deze uitgave is om medewerkers in de kinderopvang te informeren over groepsfunctioneren op kinderdagverblijven, hoe zij dit op hun eigen groep kunnen herkennen en hoe zij hierop invloed kunnen uitoefenen. De insteek is praktisch. Informatie wordt geconcretiseerd met behulp van voorbeelden. De tekst wordt ondersteund met online-videofragmenten, van zowel gedrag van kinderen als

ISBN: 9789088507816

Auteurs: Mireille Aarts

www.swpbook.com/2036

van de pedagogisch medewerker. Ieder hoofdstuk wordt afgesloten met een puntsgewijze samenvatting. Hiernaast bevat elk hoofdstuk reflectie- of discussievragen en/of observatieopdrachten die pedagogisch medewerkers prikkelen de relatie te leggen tussen de inhoud van het hoofdstuk en de groep waar zij werken.

Mireille Aarts is ontwikkelingspsycholoog. Zij werkt ruim 25 jaar in de kinderopvang. Naast haar werk als beleidsmedewerker bij KION in Nijmegen deed ze onderzoek naar groepsfunctioneren op kinderdagverblijven. In 2017 promoveerde ze aan de Radboud Universiteit.